

KIBRIS GİRNE'DE AİLE İÇİ ŞİDDETE MARUZ ERKEKLER HAKKINDA HEMŞİRE FARKINDALIĞI AWARENESS ABOUT THE DOMESTIC VIOLENCE AGAINST MALE GENDER AMONG THE NURSES IN KYRENIA CYPRUS

Tuğçe Tamer USDA*
Nazım BERATLI**

Öz

Modern toplumun en çok tartışılan konularından birisi de Aile İçi Şiddet'tir. Aile İçi Şiddet, belki de ailenin bir kurum olarak ortaya çıkmış olmasından beri, uzun yüzyıllardır, dünyanın her tarafında görülmektedir. Her toplumda fiziksel, sosyal ve moral rahatsızlıkların zeminindeki ana sorunlardan biri olarak görülmektedir. Yirminci yüzyıl boyunca düşüncelerin gelişimi, konuya bakış açılarını yalnız bilimde, felsefede ve endüstride değil, hayatın her alanında değiştirmiştir. Buna cinsiyetlerin toplum ve aile içindeki rolleri hakkındaki fikirler de dahildirler. Günümüzde Aile İçi Şiddeti mazur gösterecek bahaneler üreten bireyler bulmak mümkün değildir. Ancak, Aile İçi Şiddet'in devam etmekte olduğu da bilinmektedir. Gelişmiş veya gelişmekte olan toplumlar arasındaki fark, sadece düzeyden ibarettir. Sadece ailede olanın değil, şiddetin bütün türlerinin de zaman içerisinde ortadan kalkmasının gerekliliği, açıktır.

Bu mantıksal çabanın ilk adımı, toplum içerisinde her cinsten insanların zarar verici davranışlarına karşı bir farkındalık yaratılması olmalıdır. Fakat zamana ve beklemeye güvenmekle bir sonuç alınmasının çok güç olduğu da meydandadır. Şiddete karşı olduğu gibi toplumsal farkındalık yaratılması için de bilinçli bir insiyatif alınması gerekmektedir.

Bu araştırmada, Kıbrıs/Girne'de doğrudan temas halindeki bir meslek grubu olarak, hemşireler arasında "erkeğe uygulanan aile içi şiddet" konusundaki farkındalık araştırılmıştır.

Bu araştırmaya göre Kıbrıs/ Girne'deki hemşirelerin küçük bir azınlığı dışındaki büyük çoğunluğu bu konu hakkında bir şeyler duymuş olmanın ötesinde konunun ayrıntıları hakkında bilgi sahibi değildirlir.

Burada vurgulanmaktadır ki şiddetin her türüne karşı mücadele etmek için, hemşirelik eğitiminin her aşamasında, şiddete karşı daha fazla eğitim programlarına ihtiyaç bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Aile, Şiddet, Aile İçi Şiddet, Erkeğe Karşı Aile İçi Şiddet, Hemşireler, Farkındalık.

Abstract

Domestic violence is one of the most popular issues of the discussion in modern community. It has taking place for long centuries may be from the begining of the family as an institution almost all over the world. It is a main problem in every community as a cause of phisical, socialand moral disorders. It has sourced from the cultural, historical and social roots of the community. But, during 20th century, the improvements of thoughts, has changed almost all of the point of views not only on the science, philosophy, industry but in the every, aspect of the life. Including the role of the genders in the communal and familial lives as well. During our current times, it is imposible to find somebody who can support the violence in the family. But, it is known that the domestic violence is contiuniug. The difference between the devoloped and undeveloped communities are concerned only with the rate. It is clear that not only the domestic one but all of the types of violence must be finished with time by time.

The first step of those logical efforts can be to create logical awaerness of the community, against to this harmful behavior in the both genders.

But it has to be said that, confidence to the time and waiting will not be enough. Beside it some logical efforts must be done for having an anti violence initiative.

In this resarch it is tried to find out the awarness among the nurses of the violence against the male gender, at the North Cyprus/ Kyrenia.

According to this research it is seemed that most of the nurses of Kyrenia have heard something about it but except a minority, thay don't have enoght knowledge about the details of subject.

It is emphesized that for creating an anti violent awarness, more programs must be added at the every level of the nursery edecuation, depend on this subject.

Keywords: Family, Violence, Domestic Violence, Domestic Violence Against Men, Nurses, Awareness.

1. GİRİŞ

1.1. Genel Biçim

Aile içi şiddet (AİŞ) söz konusu olduğunda, sıklıkla ortaya çıkan bir yanlış, mağdurun sadece kadın olduğuna dair önyargıdır. Oysa bilinenin aksine, son araştırmalar, bu duruma maruz kalanların sadece

* MSc. GAÜ, Hem. Yük. Okulu, ttugcetamer@gmail.com

** Doç. Dr. GAÜ Hem. Yük. Okulu, Öğretim Üyesi. nazimberatli@gau.edu.tr

kadınlar olmadığını anlatmaktadır. Bu konudaki en önemli detaylardan bir tanesi, şiddete maruz kalan erkeğin yaşadığını yaşamına ve topluma yansıtma biçimidir.

Şiddete uğrayan erkeklerin, bu olaya reaksiyonunu ikiye ayırmak gerekir. Bazı erkekler, toplumsal egemen kültürün etkisi ile yaşadığını gizler. Ataerkil toplumlarda mevcut olan kültürel yapı, erkeğin üzerine yapıştırdığı "üstünlük" iddiası ile psikolojik baskı yaratmaktadır. Diğer bazı erkekler ise yaşadığını dışa yansıtma cesareti olan erkeklerdir. Bunlar, ataerkil toplumlarca kabul edilmeyen ve toplumdan dışlanan bireylerdir. Alay konusu olabilmektedirler.

Bu çalışmada; kuzey Kıbrıs'taki hemşirelerin AİŞ 'e maruz kalan erkek mağdurlar konusunda farkındalığı incelenecektir.

1.2 Problem

Karşılıklı uygulanan şiddet oranını belirleme amaçlı bir çalışma başlatan sosyolog Straus ve Gelles'in yapmış olduğu araştırmaya göre erkeklerin ve kadınların şiddetli davranışlarda bulunma sıklığı aynıdır.

Fiziki açıdan erkeğe oranla daha zayıf olan kadının erkeğe şiddet uygulayışı ile fiziksel, ekonomik ve kültürel olarak toplumun egemen cinsi olarak erkeğin uyguladığı şiddet, eşit değildir. New York üniversitesinden Dr. Vivian ve arkadaşlarının yaptığı bir çalışmada erkek şiddetinin, kadın şiddetine göre çok daha fazla zarar verici olduğu görülmüştür. Eşleri tarafından şiddete uğrayan kadınlar yaralanıyor ve dövüldükten sonra tıbbi müdahaleye ihtiyaç duyuyor, hatta uygulanan şiddetin dozajına bağlı olarak, hayatını kaybedebiliyor. AİŞ nedeni ile hayatını kaybeden erkek oranı, çok sınırlıdır.

Erkeğin, kadından fiziksel olarak daha güçlü olduğu ve erkeklerin şiddeti bir kontrol aracı olarak kullanmak üzere yetiştirildiği düşünülürse, kadınların erkeklere şiddet uygulamasının daha zor olduğunu anlaşıyor. "Kadınlar da erkeklere şiddet uygulayabilir" savını hayal etmekte bile, zorlayıcıdır. Ancak, eşit oranlar saptanmasa da kadınların da fiziksel açıdan erkeklere şiddet uygulamakta olduğu kanıtlanmaktadır. İki cinsin aile içinde birbirine şiddet uygulama oranları birbirine yakın olmakla beraber, Kadın Şiddeti uygulayışı sık fakat erkeğe oranla daha hafiftir. Kadına uygulanan ise kalıcı iz bırakabilmektedir. Kadın tarafından uygulanan şiddetin genellikle kadının kendini savunmak ve korumak amacı ile karşılık vermesi veya kendine uygulanmış şiddet dolayısıyla, yaşadığı travmatik olaylar sonucunda şiddet gösterme eğilimi edindiği söylenmektedir. (Gottman.& Jacobsen'den aktaran, Aytun 2015: 1.)

1.3 Araştırmanın Amacı

Araştırmanın genel amacı, kadınlar tarafından şiddete maruz kalan erkekler konusunda kuzey Kıbrıs'ta hemşirelerin farkındalığını tespit etmektir.

1.4 Hipotezler

Bu araştırmada yukarıda ki genel amaca bağlı kalınarak aşağıda ki hipotezler kurulmuştur:

1-AİŞ uygulayan kadınlar, şiddet uygulanan erkek mağdurlar ile ortak zihniyete sahiptir.

2-Saldırgan davranışlar sosyal öğrenme kuramının savunduğu gibi sosyalleşme sürecinde öğreniliyor ise, bireylerin ilk sosyalleştiği yer olan aile içinde bulunduğu durum, bireyin yetişkin halinde sosyal hayatına yansımaktadır.

3- AİŞ görmüş veya gören hastaların hemşireler tarafından saptanışı farklılık göstermektedir.

4-Hemşireler toplum genelinde, kadına uygulanan şiddetin gündemde olması sebebi ile erkek mağdurlar gerçeğini kabullenemebilmektedir.

5- Erkek mağdurlar, kadın mağdurlar kadar somut darp izleri taşımadıkları için, Hemşireler tarafından şiddet uygulanmış olduğu fark edilmemektedir.

6-Hemşireler erkek mağdurlar üzerinde karşılaştıkları somut darp izlerini kabullenemeyişleri sebebi ile farklı anlamlandırabilmektedir.

7-Erkek mağdurlar, kadın mağdurlara oranla yaşadıkları şiddeti ardına sığınacak bir konu olarak ele almamakta, bu durumdan bahsetmekten kaçmaktadırlar.

1.5 Varsayımlar

Bu araştırma üzerinde sağlanabilen varsayımlar şu şekilde biçimlendirilmiştir:

1-Erkek mağdurlar, kadın mağdurlara oranla daha sık şiddete maruz kalmakta, ancak bu fark edilmemektedir. Erkekler, erkek egemen kültür dolayısıyla bunu kadınlar kadar rahat açıklayamamakta ve şiddetin izleri, kadınıninki gibi fiziksel olmamaktadır. Çünkü erkeğe uygulanan şiddet, büyük oranda psikolojik şiddettir.

2-Erkek mağdurlar, yaşadıklarını izah etmekten kaçınmaktadırlar .

3-Erkek mağdurlar, kurtuluşlarını gözetmeksizin, yaşadıkları şiddeti inkara ederek, kendilerine

yönlendirilen desteği egemen mentaliteyi sergileyerek, geri çevirmektedirler.

4-Erkek mağdurlar, kadın mağdurlara oranla şiddeti hak ettiklerine inanmakta, bunu ancak yoğun tedavi ile açığa çıkarmaktadırlar.

1.6 Sınırlılıklar

1-Bu araştırma KKTC (Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti) Girne Bölgesinde bulunan hastanelerde ve kliniklerde görev yapan hemşireler ile sınırlıdır.

2-Bu araştırma yalnızca, görüşülen hemşirelerin doldurduğu anketlerdeki veriler ile sınırlıdır.

1.7 Tanımlar

1.7.1 Aile: Evlilik ve kan bağına dayanan, karı, koca, çocuklar, kardeşler arasındaki ilişkilerin oluşturduğu toplum içindeki en küçük birliktir.(TDK Sözlük)Çağımızdaki en küçük sosyal yapı.

1.7.2 Aile içi şiddet: *AİŞ tüm dünyada genel ve büyük bir problemdir. Dünya genelinde sık sık yaşanmasına rağmen aile kurumunun mahremiyeti sebebiyle gizli tutulmuş ve son yıllara kadar literatürlerde yer alamamıştır. (Yıldırım,1998...aktaran Gümüş, 2011: 38)*

AİŞ'in dikkat edilmesi gereken en belirgin özelliklerinden olan, otoriteye karşı gelen aile bireylerine yanlış olduğu düşünülen davranıştan vazgeçirme,özellikle çocuğa karşı bir disiplin yöntemi olarak uygulanmasına ve tüm bu uygulamaların toplumda kültürel davranışlarla normal sayılmasına ve kabul görmesine dikkat çekmektedir. (Vatandaş,2003... aktaran Gümüş, 2011:40)

Yaşadığımız toplumda, erkeğin karısına ve çocuğuna şiddet uygulaması normal görülmekte ve kadının ve çocuğun terbiye edilebilmesi için şiddetin gerekli olduğu inancı kabul görülmektedir. Erkekleri öven yücelten erkek egemen bir toplum yaratan ve erkeklerin uyguladığı şiddeti normal bir durum gibi gösteren, genel mantalitenin AİŞ 'i desteklediğini görmekteyiz. Yaşanan bu şiddet durumunun gelişmesinde toplumsal rollerin ve kültürel değerlerin de payı yüksektir.

Toplum kadına 'ezik',erkeğe ise 'güçlü' roller yüklemektedir. Anne ve babalar çocuklarını büyütüp yetiştirirken bu rolleri desteklemektedir. Genellikle erkek çocuk babayı rol model olarak bağımsız, rekabetçi,özgür ve girişken gibi özellikleri benimsemektedir. Kız çocuk ise anneyi rol model olarak, kadına yakıştırılan sessiz,pasif,bağımlı ve çekingen kişilik özelliklerini benimsemektedir.

AİŞ tüm aile bireylerini etkilerken şiddete daha çok çocuklar maruz kalıp, zarar görüp etkilenmektedir. Çocuklar AİŞ'e maruz kalmasa da anne ve baba arasında yaşanan şiddete tanık olmaktadır. Yapılan araştırmalar da AİŞ 'e şahit olan veya maruz kalan çocukların psikolojik ve davranışsal problemler yaşadığını ortaya çıkarmıştır

Çocuklara karşı uygulanan her türlü şiddetin literatürdeki karşılığı 'çocuk istismarı'dır. Aile içerisinde çocuğa yönelik şiddet, çocuğun ebeveynleri tarafından kasıtlı olarak tokat atmak, yumruk atmak, ısırarak, bıçak ve tabanca gibi kesici, delici aletlerle yaralamak gibi fiziksel bozukluklar yaratabilecek değişik düzeylerde saldırılara maruz kalması şeklinde tanımlanmaktadır. (Arıkan, 1987... aktaran Gümüş,2011: 48)

Kadına şiddet ise işyerinde, okulda ve eğitim veren diğer kurumlarda veya diğer herhangi bir yerde tecavüz etmek, cinsel istismara maruz bırakmak,cinsel saldırıda bulunmak,gözdağı vermek,tehdit etmek de dahil olmak üzere fiziksel, cinsel ve psikolojik şiddet, kadın ticareti yaptırmak ve fahişeliğe zorlamak olarak tanımlanabilir.Aile içinde fiziksel yönden kadından daha fazla güç sahibi olan erkeğin, kendi gücünü ve isteklerini kabul ettirmek için kadına karşı iktidarını benimsetip kendi otoritesini kurabilmek için şiddete başvurmaktadır. (Yıldırım,1998... aktaran Gümüş,2011: 50).

1.7.3 Şiddet (Violence): Kelimenin İngilizce ve Almanca da karşılığı ise Latince birkaç kavramın birleşiminden oluşmaktadır. Bir yandan, "İhlal etmek" ve "zarar vermek" anlamlarını taşıyorken diğer yandan "kuvvet", "hız" ve "aşırılık" anlamlarını da taşımaktadır. Bu anlamda şiddet kavramı, en geniş tanımıyla gücün, kuvvetin, otoritenin ve üstünlüğün kötüye kullanımı ile ortaya çıkan sınır ihlalini ifade etmektedir. (Dursun, 2011:1-18).

1.8 Çalışmanın Önemi

Erkeklerle uygulanan AİŞ hakkında bir araştırma yapıldığında elinize geçen verilerin çoğunluğu aynı kadına uygulanan şiddete çıkmaktadır. Çalışma bu açıdan incelenmesi oldukça güç olan konuya detaylı bir şekilde değinmemizi, hemşirelerin bu konuda bilinçlenmesine dair farkındalık yaratmış olacaktır. Söz konusu sağlık olduğunda insanların cinsiyet ayırt etmeksizin ilk karşılaştıkları bireyler hemşirelerdir. Hemşirelerin doğru anamnez alıp, doğru analiz yapması halinde, şiddet gören erkeklerin tespiti yaygınlaşacak, konunun açığa çıkararak çözüme ulaştırılması ile ilgili ilkeler ele alınacaktır. Ancak konunun hassasiyeti ile ilgili değinilmesi gereken birçok nokta bulunmaktadır. Bunlardan en hassas olanı AİŞ'e erkeğinde muhatap olabileceğinin özellikle hemşireler tarafından fark edilmesidir.

Hemşirelerin AİŞ'e maruz kalan erkeği fark edişi, ancak bu ihtimali de bilmeleri ile başlamaktadır. Duruma müdahale etmek amaçlı hassas yaklaşımı ondan sonra söz konusu edilebilmektedir.

Yaptığımız araştırmada, şiddet mağduru erkekleri fark eden hemşireler, çeşitli yollardan anemnez almışlardır. Beden dilinden, daha çok yorumda bulunan tarafın kadın olduğundan, erkek mağdurun hemşire tarafından yönlendirilen sorulara yanıt verirken eşi ile göz teması kurması, sorulan sorulara sessiz onay ile yanıt vermesinden, mağdur konuşurken kadının müdahalesinden, tedirgin ve korkak tavırlarından, özgüven eksikliğini hissettiren duruşlarından anlamlar çıkarılmaktadır.

Kadın mağdurların şiddete maruz kalması halinde vücudunda çeşitli izlere rastlanabilmektedir. Ancak kadının erkeğe uyguladığı şiddet sözel, tekmeleme, tokat, etrafa verilen zarar olarak yaşanmaktadır. Bu nedenle erkek mağdur üzerinde derin izlere rastlanma olasılığı, erkeklerin hemcinsleri ile kavga etme olasılığından daha düşük ve tespit edilmesi oldukça güçtür.

Erkek mağdurlar, "erkeklik gururu" adı altında, doğuşundan itibaren yaşadığı dogmatik psikolojik direniş sebebi ile zayıf noktalarını açığa çıkarmaktan kaçınmaktadırlar. Özellikle bir kadından şiddet gördüklerini ifade etmekten kaçınıp, aylarca belki de senelerce maruz kaldıkları şiddet için yardım istememekteyirler.

2. KAYNAK ARAŞTIRMA VE KURAMSAL ÇERÇEVE

Bu bölümde kadınlar tarafından şiddete maruz kalan erkekler konusunda hemşirelerin farkındalığına ilişkin kuramsal bilgiler ve ilgili araştırmalar özetlenmiştir.

2.1 Aile içi şiddet türleri

2.1.1 Fiziksel şiddet:AİŞ'in en az görülen şekli olmasına karşılık zarar boyutları sebebi ile toplumda en çok dikkat çeken bir AİŞ türüdür. Muhatabının bedensel zarar görmesine neden olan eylemler fiziksel şiddet içeren eylemlerdir.

2.1.2 Psikolojik şiddet: Hakaret etmek, tehdit etmek, bağırarak, korkutmak, ailesi ve arkadaşları ile görüşmesine engel olmak, dışarı çıkmasına izin vermemek, kıskançlık sebebiyle devamlı kontrol altında tutmaya çalışmak, kimlerle görüşeceği konusunda baskı yapmak, giyimine karışmak, küçük düşürmek, çocuklarından uzaklaştırmak, kendini geliştirmesine engel olmak gibi eylemler psikolojik şiddet içeren eylemlerdir.

2.1.3 Ekonomik şiddet:Çalışmasına engel olmak, para vermemek, ailenin gelir ve giderleri konusunda bilgi vermemek, istemediği işte zorla çalıştırmak, çalışıyorsa iş hayatını olumsuz etkileyebilecek kısıtlamalarda bulunmak gibi eylemler ekonomik şiddet içeren eylemlerdir. (T.C Başbakanlık Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü,Aile İçi Şiddetle Mücadele El Kitabı. 2010: 6-8)

2.3.4 Cinsel şiddet: Cinselliğin baskı ve yaptırım amacıyla kullanılması,aile içerisinde kişinin cinsel özgürlüğünün her tür kısıtlanması ve her tür cinsel zorlama cinsel şiddet eylemi olarak tanımlanır.

2.2Yaygınlık ve İstatistikler:

Erkeğe yönelik AİŞ, verilere yeterince yansıtılmadığı için, istatistiksel bilgilere ulaşmak henüz çok zordur. Bu bakımdan, konunun yaygınlığı da tespit edilememektedir. İnsan psikolojisini derinden inciten bu duruma dair elde edilebilen kısıtlı bilgiler,şöyledir: Amerika 'da 2010 yılında Centers for Disease Control and Prevention (Hastalık Kontrol ve Önleme Merkezleri) verileri; aile içi fiziksel şiddet hakkında bilinenleri kıran değerler bildirmiştir. Bu değerler; 18.000 anket ve telefon verilerinde; son 12 ay içerisinde 5.365,000 erkeğin eşleri tarafından şiddete maruz kaldığı, karşılaştırılan değerlere oranla mağdur kadın sayısının; 4.741,00 olduğunu belirtmiştir. Kuruluş, 2014 yılında yayınladığı raporda erkek mağdur sayısının 2011 yılına oranla artış gösterdiğini bildirmiştir.

Springfield'de bulunan Illionis Üniversitesi, Psikologu Karla Ivankovich, bu değerlerin kadınların sayısında düşüş, erkeklerde ise artış gösterdiğini raporladığını belirtmiştir. (Jenna Birch, 2015 : 3-6)

2.3 Aile İçi Şiddete Kültürel Bakış

Aile içerisinde yaşanan şiddetin çoğunluğunu erkeğin,karısına ve çocuğuna yönelik uyguladığı şiddet olarak görmekteyiz. Bu eylemler, bireyin sağlığının, ruhsal ve fiziksel rahatsızlıklardan, ölüme kadar bozulmasına yol açmaktadır.

Son yıllarda toplumda şiddetin, toplum sağlığını tehdit etmesi, şiddeti önlemeye ve sonuçlarını iyileştirmeye yönelik harcamaların artmasına sebep olmuştur. AİŞ'in ortaya çıkmasında en önemli sebep, kültürdür. Bilinmektedir ki şiddetin parçası olanlar, uygulayanlar ve maruz kalanlar; kendi çevresinde ve toplumu içerisinde şiddeti normalleştirerek kültürlerinin bir parçası haline getirmekte ve uygulamaya devam etmek eğilimindedirler. (Erten, Bayraktar. 2015: 1-6)

2.4 Aile İçi Şiddete Global Bakış

AİŞ daha çok kadınlara ve çocuklara yönelik tanımlanmıştır. Kadına yönelik şiddet ve aile içi şiddetin önlenmesi ve bunlarla mücadeleye ilişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi, bilinen adıyla İstanbul Sözleşmesi, kadına yönelik şiddet ve AİŞ ile mücadele amacı ile 11 Mayıs 2011'de İstanbul'da imzaya açılan AKS'dir. 50 devletin Avrupa Konseyi üyesi olarak katılım gösterdiği bu sözleşmeye, AK üyesi olmayan 5 devletin de katılmasıyla, toplam 55 devlet tarafından imzalanmıştır. (Avrupa Konseyi Websitesi 2014:210)

İstanbul Sözleşmesi'nde, taraf devletlerden toplumsal cinsiyete dayalı şiddet mağduru kadınlara özel önem atfetmelerini istemekte, kadınların ve kız çocuklarının cinsiyete dayalı şiddete maruz kalma riskinin erkeklerden daha fazla olduğu kabul edilmektedir. (Akbulut 2014 : 160)

Ancak, AİŞ mağdurlarının sadece kadınlar olmadığını da artık bilmekteyiz.

3. GEREÇ VE YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Yöntemi

Sağlık hizmeti veren hemşirelerin AİŞ'e maruz kalan erkekler hakkında farkındalığının belirlenmesi amacıyla katılımcılar, demografik değişkenleri ve çeşitli şiddete maruz kalma değişkenleri açısından incelenmiştir. Araştırma yöntemi olarak tarama yöntemi kullanılmıştır.

3.2. Araştırma Evreni ve Örneklemi

Araştırmanın evrenini, KKTC'de sağlık hizmeti veren hemşireler oluşturmaktadır. Örneklemi ise, Girne ilçesinde çalışan sağlık hizmeti veren hemşireler oluşturmaktadır. Bu ilçenin seçilmesindeki amaç multikültürel yapıda bir yerleşim birimi olmasıdır. Araştırmada kolayda örnekleme yöntemi kullanılarak 150 sağlık çalışanına anketler iletilmiştir. Geri dönen anket sayısı 135 olmasına rağmen 2 katılımcının verdiği yanıtlardaki tutarsızlıklardan dolayı anketler geçersiz sayılmıştır. Toplam olarak anket 133 kişi üzerinden değerlendirilmiştir.

3.3. Verilerin Toplanması

Sağlık hizmeti veren hemşirelerin AİŞ'e maruz kalan erkekler hakkında farkındalığının belirlenmesi amacıyla uygulanan anket 2 bölümden oluşmaktadır. Katılımcıların demografik özelliklerine ilişkin sorular birinci bölümde ifade edilmiş; şiddete maruz kalan erkekler hakkındaki farkındalığın belirlenmesi üzere sorulan sorular ise ikinci bölümden ifade edilmiştir.

3.4. Analiz Yöntemi

Yapılan araştırma sonucunda elde edilen bilgiler SPSS 21.0 for Windows (Statistical Package for Social Sciences) programı ile analiz edilerek elde edilen sonuçlar grafik ve tablolar ile özetlenmiştir. Araştırmanın birinci bölümündeki demografik değişkenler ve sonraki bölüme ait değişkenlere ait frekans ve yüzde analizi ile belirtilirken değişkenlerin karşılaştırılmasında ki-kare analizi uygulanmıştır.

4. 1. BULGULAR VE YORUM

Araştırmanın bu bölümünde geliştirilmiş olan ölçme araçlarından elde edilen verilerin analizi sonucunda ortaya çıkan bulgular ve yorumlar sunulmuştur.

Araştırma Kapsamındaki Katılımcıların Kişisel Özellikleri

Tablo 1: Araştırmaya Katılan Kişilerin Demografik Özellikleri

Cinsiyet	Sayı	Yüzde(%)
Erkek	21	15,8
Kadın	112	84,2
Toplam	133	100,0
Yaş	Sayı	Yüzde(%)
20-23	60	45,1
24-26	29	21,8
27 yaş ve üzeri	44	33,1
Toplam	133	100,0
Medeni Durum	Sayı	Yüzde(%)
İlişkim var	31	23,3
Bekar	65	48,9
Evli	37	27,8
Toplam	133	100,0
Çocuk Var ise Çocuk Sayısı	Sayı	Yüzde(%)
1-2	23	76,7

3-4	7	23,3
Toplam	30	100,0
Mezun Olunan Okul	Sayı	Yüzde(%)
Lisans programı	69	51,9
Ön lisans programı	14	10,5
Meslek lisesi	21	15,8
Anadolu lisesi	29	21,8
Toplam	133	100,0
Mesleki alanda eğitiminizi devam ettiriyor musunuz?	Sayı	Yüzde(%)
Hayır	56	42,1
Evet	77	57,9
Toplam	133	100,0
Cevabınız evet ise hangi şekilde devam ettiriyorsunuz?	Sayı	Yüzde(%)
Lisansüstü eğitim	29	37,7
Lisans tamamlama	32	41,6
Diğer	16	20,8
Toplam	77	100,0
Mezun olduktan sonra toplam çalışma süresi	Sayı	Yüzde(%)
1-5	63	58,9
5-10	17	15,9
10 yıl ve üzeri	27	25,2
Toplam	107	100,0
Hangi sağlık kurumunda çalışıyorsunuz?	Sayı	Yüzde(%)
Özel hastane	29	26,1
Diğer	39	35,1
Devlet hastanesi	43	38,7
Toplam	111	100,0

Araştırma kapsamındaki kişilerin demografik özelliklerinin dağılımı incelendiğinde; %15,8' i erkek, %84,2' si kadın, %45,1' i 20-23 yaş, %21,8' i 24-26 yaş, %33,1' i 27 yaş ve üzeri, %23,3' ü ilişkim var, %48,9' u bekar, %27,8' i evli olarak durumlarını bildirmişlerdir. Katılımcıların %76,7' sinin 1-2, %23,3' ü 3-4 çocuğa sahipken, %51,9' u lisans, %10,5' i ön lisans, %15,8' i meslek lisesi, %21,8' i Anadolu lisesi mezunu, %42,1' i mesleki alanda eğitimini devam ettirmiyorken, %57,9' u eğitim hayatını devam ettirdiğini bildirmiştir. Araştırmaya katılan kişilerin verdikleri cevaplara göre %58,9' u 1-5 yıl, %15,9' u 5-10 yıl, %25,2' si 10 yıl ve üzeri olarak mezun olduktan sonra çalışma süresi belirlenmiştir.

Tablo 2: Araştırmaya Katılan Kişilerin Aile İçi Şiddete Maruz Kalan Erkekler Hakkındaki Görüşleri

Hemşirelik eğitimi alırken aile içi şiddet ile ilgili bir ders aldınız mı?	Sayı	Yüzde(%)
Evet	29	22,0
Hayır	103	78,0
Toplam	132	100,0
Aile içi şiddet konusundaki bilgilerinizi yeterli buluyor musunuz?	Sayı	Yüzde(%)
Kısmen yeterli	81	61,4
Yeterli değil	24	18,2
Yeterli	27	20,5
Toplam	132	100,0
Aile içi şiddeti konusunda ek eğitim almanın gerekli olduğunu düşünüyor musunuz?	Sayı	Yüzde(%)
Evet	124	93,9
Hayır	8	6,1
Toplam	132	100,0
T.C. Başkanlığı tarafından yapılmış aile içi şiddetle mücadele el kitabını okudunuz mu?	Sayı	Yüzde(%)
Hayır	61	46,2
Bilgin yok	61	46,2
Evet	10	7,6
Toplam	132	100,0
Aile içi şiddete maruz kalmış erkek mağdurla hiç karşılaştınız mı?	Sayı	Yüzde(%)

Evet	22	16,9
Hayır	108	83,1
Toplam	130	100,0
Eğer karşılaştıysanız bir sağlık çalışmanı olarak mağdurla iletişim kurdunuz mu / müdahale ettiniz mi?	Sayı	Yüzde(%)
Evet	37	55,2
Hayır	30	44,8
Toplam	67	100,0
Cevabınız evet ise mağdura nasıl müdahale ettiniz?	Sayı	Yüzde(%)
Hastaneye yönlendirdim	7	19,4
Polise yönlendirdim	14	38,9
Aile danışmanlığına yönlendirdim	2	5,6
Aile meselesi olduğu için karışmadım	13	36,1
Toplam	36	100,0
Cevabınız evet ise nerede karşılaştınız?	Sayı	Yüzde(%)
Mesleki alanda	7	17,1
Geniş çevremde	29	70,7
Yakın çevremde	5	12,2
Toplam	41	100,0
Çalıştığınız kurumda aile içi şiddet vakalarıyla ne kadar sık karşılaşıyorsunuz?	Sayı	Yüzde(%)
Nadiren	66	60,6
Ara sıra	32	29,4
Sık sık	11	10,1
Toplam	109	100,0
Daha çok hangi şiddet türüyle karşılaştınız?	Sayı	Yüzde(%)
Fiziksel şiddet	53	45,7
Psikolojik şiddet	54	46,6
Cinsel şiddet	5	4,3
Ekonomik şiddet	4	3,4
Toplam	116	100,0
Geçim sıkıntısından dolayı kadının kocasına karşı şiddet uygulaması doğaldır	Sayı	Yüzde(%)
Kesinlikle uygun görmüyorum	98	74,8
Uygun görmüyorum	27	20,6
Emin değilim	6	4,6
Toplam	131	100,0
Erkek eşine karşı saygılı ve sorumluluklarını yerine getiriyorsa şiddet uygulanmaz.	Sayı	Yüzde(%)
Kesinlikle uygun görmüyorum	16	12,2
Uygun görmüyorum	12	9,2
Emin değilim	18	13,7
Uygundur	40	30,5
Kesinlikle uygundur	45	34,4
Toplam	131	100,0
Erkek karısı olmadan sosyalleşiyorsa, kadın kocasına karşı şiddet uygulayabilir	Sayı	Yüzde(%)
Kesinlikle uygun görmüyorum	75	57,3
Uygun görmüyorum	40	30,5
Emin değilim	16	12,2
Toplam	131	100,0
Eğitim görmüş kadınlar, erkeklere karşı şiddet uygulamaz	Sayı	Yüzde(%)
Kesinlikle uygun görmüyorum	13	9,8
Uygun görmüyorum	23	17,4
Emin değilim	52	39,4
Uygundur	19	14,4
Kesinlikle uygundur	25	18,9
Toplam	132	100,0
Erkek karısının sözünü dinlerse şiddete maruz kalmaz	Sayı	Yüzde(%)
Kesinlikle uygun görmüyorum	47	36,2
Uygun görmüyorum	34	26,2

Emin değilim	25	19,2
Uygundur	18	13,8
Kesinlikle uygundur	6	4,6
Toplam	130	100,0
Erkek kadını aldatıyorsa/terk etmeyi düşünüyorsa şiddet görmeyi hakketmiştir	Sayı	Yüzde(%)
Kesinlikle uygun görmüyorum	53	40,5
Uygun görmüyorum	38	29,0
Emin değilim	20	15,3
Uygundur	9	6,9
Kesinlikle uygundur	11	8,4
Toplam	131	100,0

Araştırmaya katılan hemşirelerin AİŞ 'e maruz kalan erkekler hakkındaki görüşlerinin dağılımı incelendiğinde; %22' si hemşirelik eğitimi alırken AİŞ ile ilgili ders almışken, %78' i almamıştır. Araştırmaya katılan kişilerin "Aile içi şiddet konusundaki bilgilerinizi yeterli buluyor musunuz?" sorusuna verdikleri cevaplara göre %61,4' ü kısmen yeterli, %18,2' si yeterli değil, %20,5' i yeterli olarak belirlenmişken, %93,9' u AİŞ konusunda ek eğitim almanın gerekli olduğunu düşünürken, %6,1' i eğitim almanın gerekli olmadığını düşünmektedir. Katılımcıların "T.C Başkanlığı tarafından yapılmış AİŞ ile mücadele el kitabını okudunuz mu?" sorusuna %46,2' si hayır, %46,2' si bilgim yoktur, %7,6' sı evet; %16,9' u AİŞ 'e maruz kalmış erkek mağdurla karşılaştığı, %83,1' i erkek mağdurla karşılaşmadığı belirlenmiştir. Araştırma kapsamındaki hemşirelerin %55,2' si mağdurla iletişim kurmadığını, %44,8' i mağdurla iletişim kurduğunu bildirmişken, "Cevabınız evet ise mağdura nasıl müdahale ettiniz?" sorusuna %19,4' ü hastaneye, %38,9' u aile danışmanlığına, %5,6' sı aile meselesi olduğu için karışmadığını, %36,1' i polise yönlendirdiğini bildirmişlerdir. %17,1' i geniş çevrede, %70,7' si mesleki alanda, %12,2' si yakın çevrede mağdurla karşılaştıklarını bildirmişken, %60,6' sı nadiren, %29,4' ü ara sıra, %10,1' i sık sık çalıştıkları kurumda AİŞ vakalarıyla karşılaştıklarını bildirmişlerdir. Araştırma kapsamındaki kişilerin %45,7' si psikolojik, %46,6' sı fiziksel şiddet, %4,3' ü ekonomik şiddet, %3,4' ü cinsel şiddet türüyle karşılaştıklarını belirtmişlerdir. Katılımcıların "Geçim sıkıntısından dolayı kadının kocasına karşı şiddet uygulaması doğaldır" sorusuna %74,8' i kesinlikle uygun görmüyorum, %20,6' sı uygun görmüyorum, %4,6' sı emin değilim; "Erkek eşine karşı saygılı ve sorumluluklarını yerine getiriyorsa şiddet uygulamaz" sorusuna %12,2' si kesinlikle uygun görmüyorum, %9,2' si uygun görmüyorum, %13,7' si emin değilim, %30,5' i uygundur, %34,4' ü kesinlikle uygundur şeklinde görüşlerini bildirmişlerdir.

Araştırma kapsamındaki kişilerin "Erkek karısı olmadan sosyalleşiyorsa kadın kocasına şiddet uygulayabilir" sorusuna %57,3' ü kesinlikle uygun görmüyorum, %30,5' i uygun görmüyorum, %12,2' si emin değilim, "Eğitim görmüş kadınlar erkeklere karşı şiddet uygulamaz" sorusuna %9,8' i kesinlikle uygun görmüyorum, %17,4' ü uygun görmüyorum, %39,4' ü emin değilim, %14,4' ü uygundur, %18,9' u kesinlikle uygundur şeklinde görüşlerini bildirmişlerdir.

Katılımcıların "Erkek karısının sözünü dinlerse şiddete maruz kalmaz" sorusuna %36,2' si kesinlikle uygun görmüyorum, %26,2' si uygun görmüyorum, %19,2' si emin değilim, %13,8' i uygundur, %4,6' sı kesinlikle uygundur; "Erkek kadını aldatıyorsa/ terk etmeyi düşünüyorsa şiddet görmeyi hak etmiştir" sorusuna %40,5' i kesinlikle uygun görmüyorum, %20' u uygun görmüyorum, %15,3' ü emin değilim, %6,9' u uygundur, %8,4' ü kesinlikle uygundur şeklinde görüşlerini bildirmişlerdir.

Tablo 3: Hemşirelik Eğitimi Alırken Aile İçi Şiddet ile İlgili Bir Ders Alma Durumu ile Aile İçi Şiddete Maruz Kalmış Erkek Mağdurla Karşılaşma Durumuna Göre Karşılaştırılması

Hemşirelik eğitimi alırken aile içi şiddet ile ilgili bir ders alma durumu	Aile içi şiddete maruz kalmış erkek mağdurla hiç karşılaşma durumu		X ²	df	p
	Evet	Hayır			
Evet	6	23	0,337	1	009*
Hayır	16	85			

H₀: Hemşirelik eğitimi alırken AİŞ ile ilgili bir ders alma durumu ile AİŞ 'e maruz kalmış erkek mağdurla hiç karşılaşma durumu arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

H₁: Hemşirelik eğitimi alırken AİŞ ile ilgili bir ders alma durumu ile AİŞ 'e maruz kalmış erkek mağdurla hiç karşılaşma durumu arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Araştırmaya katılanların Hemşirelik eğitimi alırken AİŞ ile ilgili bir ders alma durumu ile AİŞ' e maruz kalmış erkek mağdurla hiç karşılaşma durumu arasında anlamlı bir ilişki gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan ki-kare analizi sonucunda, Hemşirelik eğitimi alırken AİŞ ile ilgili bir ders alma

durumu ile AİŞ ' e maruz kalmış erkek mağdurla hiç karşılaşma durumu arasında anlamlı bir ilişki olduğu gözlemlenmiştir ($P<0,05$). Hemşirelik eğitimi alırken AİŞ ile ilgili bir ders almayanların AİŞ ' e maruz kalmış erkek mağdurla hiç karşılaşmama tutumları daha yüksektir.

Tablo 4: Çalışılan Sağlık Kurumu ile Aile İçi Şiddete Maruz Kalmış Erkek Mağdurla Karşılaşma Durumuna Göre Karşılaştırılması

Çalışılan Sağlık Kurumu	Aile içi şiddete maruz kalmış erkek mağdurla hiç karşılaşma durumu		χ^2	df	p
	Evet	Hayır			
Özel Hastane	6	23	2,114	2	0,047*
Diğer	5	34			
Devlet Hastanesi	11	32			

H₀: Çalışılan sağlık kurumu ile AİŞ ' e maruz kalmış erkek mağdurla hiç karşılaşma durumu arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

H₁: Çalışılan sağlık kurumu ile AİŞ'e maruz kalmış erkek mağdurla hiç karşılaşma durumu arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Araştırmaya katılanların çalışılan sağlık kurumu ile AİŞ'e maruz kalmış erkek mağdurla hiç karşılaşma durumu arasında anlamlı bir ilişki gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan ki-kare analizi sonucunda, Çalışılan sağlık kurumu ile AİŞ'e maruz kalmış erkek mağdurla karşılaşma durumu arasında anlamlı bir ilişki olduğu gözlemlenmiştir ($P<0,05$). Diğer hastanelerde çalışanların AİŞ'e maruz kalmış erkek mağdurla hiç karşılaşmama tutumları daha yüksektir.

Tablo 5: Mesleki Alanınızda Çalışma Sırasında Aile İçi Şiddet ile İlgili Bilgi/Eğitimi Nereden Edinmeleri ile Aile İçi Şiddete Maruz Kalmış Erkek Mağdurla Karşılaşma Durumuna Göre Karşılaştırılması

Mesleki alanınızda çalışma sırasında aile içi şiddet ile ilgili bilgi/eğitimi nereden edinmeleri	Aile içi şiddete maruz kalmış erkek mağdurla hiç karşılaşma durumu		χ^2	df	p
	Evet	Hayır			
Seminer	15	72	2,660	5	0,002*
Konferans	2	18			
Hizmet içi eğitimler	4	20			
Gazete ve dergi	3	12			
Medya	4	26			
Meslektaşlardan	3	5			

H₀: Mesleki alanınızda çalışma sırasında AİŞ ile ilgili bilgi/eğitimi nereden edinmeleri ile AİŞ'e maruz kalmış erkek mağdurla hiç karşılaşma durumu arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

H₁: Mesleki alanınızda çalışma sırasında AİŞ ile ilgili bilgi/eğitimi nereden edinmeleri ile AİŞ'e maruz kalmış erkek mağdurla hiç karşılaşma durumu arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Araştırmaya katılanların mesleki alanınızda çalışma sırasında AİŞ ile ilgili bilgi/eğitimi nereden edinmeleri ile AİŞ'e maruz kalmış erkek mağdurla hiç karşılaşma durumu arasında anlamlı bir ilişki gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan ki-kare analizi sonucunda, mesleki alanınızda çalışma sırasında AİŞ ile ilgili bilgi/eğitimi nereden edinmeleri ile AİŞ'e maruz kalmış erkek mağdurla karşılaşma durumu arasında anlamlı bir ilişki olduğu gözlemlenmiştir ($P<0,05$). Seminerde AİŞ eğitimi alanların AİŞ'e maruz kalmış erkek mağdurla hiç karşılaşmama tutumları daha yüksektir.

Tablo 6: Mesleki Alanınızda Çalışma Sırasında Aile İçi Şiddet ile İlgili Bilgi/Eğitimi Nereden Edinmeleri ile Aile İçi Şiddete Maruz Kalmış Erkek İle İletişime Geçme Durumuna Göre Karşılaştırılması

Mesleki alanınızda çalışma sırasında aile içi şiddet ile ilgili bilgi/eğitimi nereden edinmeleri	Aile İçi Şiddete Maruz Kalmış Erkek İle İletişime Geçme Durumu		χ^2	df	p
	Hayır	Evet			
Seminer	27	18	6,914	5	0,027*
Konferans	8	4			
Hizmet içi eğitimler	2	6			
Gazete ve dergi	6	3			
Medya	5	8			
Meslektaşlardan	5	2			

H₀: Mesleki alanınızda çalışma sırasında AİŞ ile ilgili bilgi/egitimi nereden edinmeleri ile AİŞ'e maruz kalmış erkek ile iletişime geçme durumu arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

H₁: Mesleki alanınızda çalışma sırasında AİŞ ile ilgili bilgi/egitimi nereden edinmeleri ile AİŞ'e maruz kalmış erkek ile iletişime geçme durumu arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Araştırmaya katılanların mesleki alanınızda çalışma sırasında AİŞ ile ilgili bilgi/egitimi nereden edinmeleri ile AİŞ'e maruz kalmış erkek ile iletişime geçme durumu arasında anlamlı bir ilişki gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan ki-kare analizi sonucunda, mesleki alanınızda çalışma sırasında AİŞ ile ilgili bilgi/egitimi nereden edinmeleri ile AİŞ'e maruz kalmış erkek ile iletişime geçme durumu arasında anlamlı bir ilişki olduğu gözlemlenmiştir ($P < 0,05$). Seminerde AİŞ eğitimi alanların AİŞ'e maruz kalmış erkek ile iletişime geçme tutumları daha yüksektir.

Tablo 7: Aile İçi Şiddet Konusunda ki Bilgilerinizi Yeterli Bulma Durumu ile Aile İçi Şiddete Maruz Kalmış Erkek İle İletişime Geçme Durumuna Göre Karşılaştırılması

Aile İçinde Bilgilerinizi Bulma Durumu	İçerideki Şiddet Yeterli	Aile İçi Şiddete Maruz Kalmış Erkek İle İletişime Geçme Durumu		X ²	df	p
		Hayır	Evet			
Kısmen yeterli		21	18			
Yeterli değil		7	6	0,178	2	0,915
Yeterli		9	6			

H₀: AİŞ konusunda ki bilgilerinizi yeterli bulma durumu ile AİŞ'e maruz kalmış erkek ile iletişime geçme durumu arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

H₁: AİŞ konusunda ki bilgilerinizi yeterli bulma durumu ile AİŞ'e maruz kalmış erkek ile iletişime geçme durumu arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Araştırmaya katılanların AİŞ konusunda ki bilgilerinizi yeterli bulma durumu ile AİŞ'e maruz kalmış erkek ile iletişime geçme durumu arasında anlamlı bir ilişki gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan ki-kare analizi sonucunda, AİŞ konusunda ki bilgilerinizi yeterli bulma durumu ile AİŞ'e maruz kalmış erkek ile iletişime geçme durumu arasında anlamlı bir ilişki olmadığı gözlemlenmiştir ($P > 0,05$).

Tablo 8: Aile İçi Şiddet Konusunda ki Bilgilerinizi Yeterli Bulma Durumu ile Aile İçi Şiddete Maruz Kalmış Erkek Mağdura Müdahale Etme Şekline Göre Karşılaştırılması

Aile İçinde Bilgilerinizi Bulma Durumu	İçerideki Şiddet Yeterli	Aile İçi Şiddete Maruz Kalmış Erkek Mağdura Müdahale Etme Şekline İletişime Geçme Durumu				X ²	df	p
		Hastaneye yönlendirdim	Aile danışmanlığına yönlendirdim	Aile meselesi olduğu için karışmadım	Polise yönlendirdim			
Kısmen yeterli		5	7	0	8			
Yeterli değil		2	3	0	3	9,697	6	138
Yeterli		0	4	2	2			

H₀: AİŞ konusunda ki bilgilerinizi yeterli bulma durumu ile AİŞ'e maruz kalmış erkek mağdura müdahale etme şekli arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

H₁: AİŞ konusunda ki bilgilerinizi yeterli bulma durumu ile AİŞ'e maruz kalmış erkek mağdura müdahale etme şekli arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Araştırmaya katılanların AİŞ konusunda ki bilgilerinizi yeterli bulma durumu ile AİŞ'e maruz kalmış erkek mağdura müdahale etme şekli arasında anlamlı bir ilişki gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan ki-kare analizi sonucunda, AİŞ konusunda ki bilgilerinizi yeterli bulma durumu ile AİŞ'e maruz kalmış erkek mağdura müdahale etme şekli arasında anlamlı bir ilişki olmadığı gözlemlenmiştir ($P > 0,05$).

Tablo 9: Mağdurla Karşılaşılan Yer ile Aile İçi Şiddete Maruz Kalmış Erkek Mağdura Müdahale Etme Şekline Göre Karşılaştırılması

Mağdurla karşılaşılan yer	Aile İçi Şiddete Maruz Kalmış Erkek Mağdura Müdahale Etme Şekline İletişime Geçme Durumu				X ²	df	p
	Hastaneye yönlendirdim	Aile danışmanlığına yönlendirdim	Aile meselesi olduğu için karışmadım	Polise yönlendirdim			
Geniş çevremde	1	4	0	1			
Mesleki alanda	5	9	2	9	4,030	6	0,673
Yakın çevremde	1	1	0	3			

H₀: Mağdurla karşılaşılan yer ile AİŞ'e maruz kalmış erkek mağdura müdahale etme şekli arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

H₁: Mağdurla karşılaşılan yer ile AİŞ'e maruz kalmış erkek mağdura müdahale etme şekli arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Araştırmaya katılanların mağdurla karşılaşılan yer ile AİŞ'e maruz kalmış erkek mağdura müdahale etme şekli arasında anlamlı bir ilişki gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan ki-kare analizi sonucunda, mağdurla karşılaşılan yer ile AİŞ'e maruz kalmış erkek mağdura müdahale etme şekli arasında anlamlı bir ilişki olmadığı gözlemlenmiştir ($P>0,05$).

Tablo 10: Toplam Çalışma Süresi ile Aile İçi Şiddete Maruz Kalmış Erkek Mağdura Müdahale Etme Şekline Göre Karşılaştırılması

Toplam Süresi	Çalışma	Aile İçi Şiddete Maruz Kalmış Erkek Mağdura Müdahale Etme Şekline İletişime Geçme Durumu				X ²	df	p
		Hastaneye yönlendirdim	Aile danışmanlığına yönlendirdim	Aile meselesi olduğu için karışmadım	Polise yönlendirdim			
1-5	5	7	1	8	8,397	6	0,210	
5-10	1	5	0	0				
10 yıl ve üzeri	1	2	1	5				

H₀: Toplam çalışma süresi ile AİŞ'e maruz kalmış erkek mağdura müdahale etme şekli arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

H₁: Toplam çalışma süresi ile AİŞ'e maruz kalmış erkek mağdura müdahale etme şekli arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Araştırmaya katılanların toplam çalışma süresi ile AİŞ'e maruz kalmış erkek mağdura müdahale etme şekli arasında anlamlı bir ilişki gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan ki-kare analizi sonucunda, toplam çalışma süresi ile AİŞ'e maruz kalmış erkek mağdura müdahale etme şekli arasında anlamlı bir ilişki olmadığı gözlemlenmiştir ($P>0,05$).

Tablo 11: Çalışılan Sağlık Kurumu ile Aile İçi Şiddete Maruz Kalmış Erkek Mağdura Müdahale Etme Şekline Göre Karşılaştırılması

Çalışılan Sağlık Kurumu	Aile İçi Şiddete Maruz Kalmış Erkek Mağdura Müdahale Etme Şekline İletişime Geçme Durumu				X ²	df	p
	Hastaneye yönlendirdim	Aile danışmanlığına yönlendirdim	Aile meselesi olduğu için karışmadım	Polise yönlendirdim			
Özel hastane	4	3	0	1	0,713	6	0,028*
Diğer	1	4	2	4			
Devlet hastanesi	2	7	0	7			

H₀: Çalışılan sağlık kurumu ile AİŞ'e maruz kalmış erkek mağdura müdahale etme şekli arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

H₁: Çalışılan sağlık kurumu ile AİŞ'e maruz kalmış erkek mağdura müdahale etme şekli arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Araştırmaya katılanların çalışılan sağlık kurumu ile AİŞ'e maruz kalmış erkek mağdura müdahale etme şekli arasında anlamlı bir ilişki gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan ki-kare analizi sonucunda, çalışılan sağlık kurumu ile AİŞ'e maruz kalmış erkek mağdura müdahale etme şekli arasında anlamlı bir ilişki olduğu gözlemlenmiştir ($P<0,05$). Devlet hastanesinde çalışanların AİŞ'e maruz kalmış erkek mağduru polise yönlendirme tutumları daha yüksektir.

Tablo 12: Çalışılan Kurumda Aile İçi Şiddet Vakalarıyla Karşılaşma Sıklığı ile Karşılaşılan Şiddet Türüne Göre Karşılaştırılması

Çalışılan Kurumda Aile İçi Şiddet Vakalarıyla Karşılaşma Sıklığı	Karşılaşılan Şiddet Türüne				X ²	df	P
	Psikolojik Şiddet	Fiziksel Şiddet	Ekonomik Şiddet	Cinsel Şiddet			
Nadiren	35	29	0	2	7,689	6	0,262
Ara sıra	12	17	2	1			
Sık sık	4	6	0	1			

H₀: Çalışılan kurumda AİŞ vakalarıyla karşılaşma sıklığı ile karşılaşılan şiddet türü arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

H₁: Çalışılan kurumda AİŞ vakalarıyla karşılaşma sıklığı ile karşılaşılan şiddet türü arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Araştırmaya katılanların çalışılan kurumda AİŞ vakalarıyla karşılaşma sıklığı ile karşılaşılan şiddet türü arasında anlamlı bir ilişki gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan ki-kare analizi sonucunda, çalışılan kurumda AİŞ vakalarıyla karşılaşma sıklığı ile karşılaşılan şiddet türü arasında anlamlı bir ilişki olmadığı gözlemlenmiştir ($P>0,05$).

Tablo 13: Geçim Sıkıntısından Dolayı Kadının Kocasına Karşı Şiddet Uygulamasının Normal Olması ile Eğitim Durumuna Göre Karşılaştırılması

Eğitim Durumu	Geçim Sıkıntısından Dolayı Kadının Kocasına Karşı Şiddet Uygulamasının Normal Olması			X ²	df	p
	Kesinlikle Uygun Görmüyorum	Uygun Görmüyorum	Emin Değilim			
Lisans	49	16	3	3,707	6	0,016*
Ön lisans	12	2	0			
Meslek lisesi	14	5	2			
Anadolu lisesi	23	4	1			

H₀: Geçim sıkıntısından dolayı kadının kocasına karşı şiddet uygulamasının normal olması ile eğitim durumları arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

H₁: Geçim sıkıntısından dolayı kadının kocasına karşı şiddet uygulamasının normal olması ile eğitim durumları arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Araştırmaya katılanların geçim sıkıntısından dolayı kadının kocasına karşı şiddet uygulamasının normal olması ile eğitim durumları arasında anlamlı bir ilişki gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan ki-kare analizi sonucunda, Geçim sıkıntısından dolayı kadının kocasına karşı şiddet uygulamasının normal olması ile eğitim durumları arasında anlamlı bir ilişki olduğu gözlemlenmiştir ($P<0,05$). Lisans mezunu olan kişilerin geçim sıkıntısından dolayı kadının kocasına karşı şiddet uygulamasının normal olması durumunu kesinlikle uygun görmedikleri görülmektedir.

Tablo 14: Aile İçi Şiddet Konusunda ki Bilgilerinizi Yeterli Bulma Durumu ile Geçim Sıkıntısından Dolayı Kadının Kocasına Karşı Şiddet Uygulamasının Normal Olması Durumuna Göre Karşılaştırılması

Aile İçi Şiddet Konusunda ki Bilgilerinizi Yeterli Bulma Durumu	Geçim Sıkıntısından Dolayı Kadının Kocasına Karşı Şiddet Uygulamasının Normal Olması			X ²	df	p
	Kesinlikle Uygun Görmüyorum	Uygun Görmüyorum	Emin Değilim			
Kısmen yeterli	65	14	1	9,648	4	0,047
Yeterli değil	18	4	2			
Yeterli	15	9	3			

H₀: AİŞ konusunda ki bilgilerinizi yeterli bulma durumu ile geçim sıkıntısından dolayı kadının kocasına karşı şiddet uygulamasının normal olması durumu arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

H₁: AİŞ konusunda ki bilgilerinizi yeterli bulma durumu ile geçim sıkıntısından dolayı kadının kocasına karşı şiddet uygulamasının normal olması durumu arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Araştırmaya katılanların AİŞ konusunda ki bilgilerinizi yeterli bulma durumu ile geçim sıkıntısından dolayı kadının kocasına karşı şiddet uygulamasının normal olması durumu arasında anlamlı bir ilişki gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan ki-kare analizi sonucunda, AİŞ konusunda ki bilgilerinizi yeterli bulma durumu ile geçim sıkıntısından dolayı kadının kocasına karşı şiddet uygulamasının normal olması durumu arasında anlamlı bir ilişki olduğu gözlemlenmiştir ($P<0,05$). Aile içi şiddet konusunda bilgilerinin kısmen yeterli olduğunu düşünen kişilerin geçim sıkıntısından dolayı kadının kocasına karşı şiddet uygulamasının normal olması durumunu kesinlikle uygun görmedikleri görülmektedir.

Tablo 15: En Çok Karşılaşılan Şiddet Türü ile Geçim Sıkıntısından Dolayı Kadının Kocasına Karşı Şiddet Uygulamasının Normal Olması Durumuna Göre Karşılaştırılması

En Çok Karşılaşılan Şiddet Türü	Geçim Sıkıntısından Dolayı Kadının Kocasına Karşı Şiddet Uygulamasının Normal Olması			X ²	df	p
	Kesinlikle Uygun Görmüyorum	Uygun Görmüyorum	Emin Değilim			
Psikolojik şiddet	32	17	4	11,311	6	0,039*
Fiziksel şiddet	47	5	2			
Ekonomik şiddet	3	2	0			
Cinsel şiddet	3	1	0			

H₀: En çok karşılaşılan şiddet türü ile geçim sıkıntısından dolayı kadının kocasına karşı şiddet uygulamasının normal olması durumu arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

H₁: En çok karşılaşılan şiddet türü ile geçim sıkıntısından dolayı kadının kocasına karşı şiddet uygulamasının normal olması durumu arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Araştırmaya katılanların en çok karşılaşılan şiddet türü ile geçim sıkıntısından dolayı kadının kocasına karşı şiddet uygulamasının normal olması durumu arasında anlamlı bir ilişki gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan ki-kare analizi sonucunda, en çok karşılaşılan şiddet türü ile geçim sıkıntısından dolayı kadının kocasına karşı şiddet uygulamasının normal olması durumu arasında anlamlı bir ilişki olduğu gözlemlenmiştir (P<0,05). Fiziksel şiddetle karşılaşan kişilerin geçim sıkıntısından dolayı kadının kocasına karşı şiddet uygulamasının normal olması durumunu kesinlikle uygun görmedikleri görülmektedir.

Tablo 16: En Çok Karşılaşılan Şiddet Türü ile Erkek Karısı Olmadan Sosyalleşiyorsa Kadının Kocasına Karşı Şiddet Uygulamasının Normal Olması Durumuna Göre Karşılaştırılması

En Çok Karşılaşılan Şiddet Türü	Erkek karısı olmadan sosyalleşiyorsa, kadın kocasına karşı şiddet uygulamasının normal olması			X ²	df	p
	Kesinlikle Uygun Görmüyorum	Uygun Görmüyorum	Emin Değilim			
Psikolojik şiddet	29	16	8	3,379	6	0,020*
Fiziksel şiddet	32	15	6			
Ekonomik şiddet	2	3	0			
Cinsel şiddet	2	1	1			

H₀: En çok karşılaşılan şiddet türü ile erkek karısı olmadan sosyalleşiyorsa kadının kocasına karşı şiddet uygulamasının normal olması durumu arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

H₁: En çok karşılaşılan şiddet türü ile erkek karısı olmadan sosyalleşiyorsa kadının kocasına karşı şiddet uygulamasının normal olması durumu arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Araştırmaya katılanların en çok karşılaşılan şiddet türü ile erkek karısı olmadan sosyalleşiyorsa kadının kocasına karşı şiddet uygulamasının normal olması durumu arasında anlamlı bir ilişki gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan ki-kare analizi sonucunda, en çok karşılaşılan şiddet türü ile erkek karısı olmadan sosyalleşiyorsa kadının kocasına karşı şiddet uygulamasının normal olması durumu arasında anlamlı bir ilişki olduğu gözlemlenmiştir (P<0,05). Fiziksel şiddetle karşılaşan kişilerin erkek karısı olmadan sosyalleşiyorsa kadının kocasına karşı şiddet uygulamasının normal olması durumunu kesinlikle uygun görmedikleri görülmektedir.

Tablo 17: En Çok Karşılaşılan Şiddet Türü ile Erkek Kadını Aldatıyorsa/Terk Etmeyi Düşünüyorsa Şiddet Görmeyi Hak Etme Durumuna Göre Karşılaştırılması

En Çok Karşılaşılan Şiddet Türü	Erkek kadını aldatıyorsa/terk etmeyi düşünüyorsa şiddet görmeyi hak etme durumu				X ²	p
	Kesinlikle Uygun Görmüyorum	Uygun Görmüyorum	Emin Değilim	Uygun		
Psikolojik şiddet	16	18	7	5	20,005	0,047*
Fiziksel şiddet	27	15	5	4		
Ekonomik şiddet	2	0	3	0		
Cinsel şiddet	2	0	1	0		

H₀: En çok karşılaşılan şiddet türü ile erkek kadını aldatıyorsa/terk etmeyi düşünüyorsa şiddet görmeyi hak etme durumu arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

H₁: En çok karşılaşılan şiddet türü ile erkek karısı olmadan sosyalleşiyorsa kadının kocasına karşı şiddet uygulamasının normal olması durumu arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Araştırmaya katılanların en çok karşılaşılan şiddet türü ile erkek kadını aldatıyorsa/terk etmeyi düşünüyorsa şiddet görmeyi hak etme durumu arasında anlamlı bir ilişki gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan ki-kare analizi sonucunda, en çok karşılaşılan şiddet türü ile erkek kadını aldatıyorsa/terk etmeyi düşünüyorsa şiddet görmeyi hak etme durumu arasında anlamlı bir ilişki olduğu gözlemlenmiştir ($P < 0,05$). Fiziksel şiddetle karşılaşan kişilerin erkek kadını aldatıyorsa/terk etmeyi düşünüyorsa şiddet görmeyi hak etme durumunu kesinlikle uygun görmedikleri görülmektedir.

Tablo 18: Çalışılan Sağlık Kurumu ile Çalıştığınız Kurumda Aile İçi Şiddet Vakalarıyla Karşılaşma Sıklığı Durumuna Göre Karşılaştırılması

Çalışılan Sağlık Kurumu	Çalıştığınız kurumda aile içi şiddet vakalarıyla karşılaşma sıklığı			X ²	df	p
	Nadiren	Ara sıra	Sık sık			
Öze Hastane	18	8	1	7,956	4	0,033
Diğer	21	12	1			
Devlet Hastanesi	24	9	8			

H₀: Çalışılan sağlık kurumu ile çalıştığınız kurumda AİŞ vakalarıyla karşılaşma sıklığı durumu arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

H₁: Çalışılan sağlık kurumu ile çalıştığınız kurumda AİŞ vakalarıyla karşılaşma sıklığı durumu arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Araştırmaya katılanların çalışılan sağlık kurumu ile çalıştığınız kurumda AİŞ vakalarıyla karşılaşma sıklığı durumu arasında anlamlı bir ilişki gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan ki-kare analizi sonucunda, çalışılan sağlık kurumu ile çalıştığınız kurumda AİŞ vakalarıyla karşılaşma sıklığı durumu arasında anlamlı bir ilişki olduğu gözlemlenmiştir ($P < 0,05$). Devlet hastanesinde çalışan kişilerin çalıştığınız kurumda AİŞ vakalarıyla nadiren karşılaşan kişilerin tutumlarının yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 19: Aile İçi Şiddet Konusunda Ek Eğitim Almanın Gerekli Olduğunu Düşünme ile Aile İçi Şiddete Maruz Kalmış Erkek İle İletişime Geçme Durumuna Göre Karşılaştırılması

Aile İçi Şiddet Konusunda Ek Eğitim Almanın Gerekli Olduğunu Düşünme	Aile İçi Şiddete Maruz Kalmış Erkek İle İletişime Geçme Durumu		X ²	df	p
	Hayır	Evet			
Evet	35	26	1,277	1	0,258
Hayır	2	4			

H₀: AİŞ konusunda ek eğitim almanın gerekli olduğunu düşünme durumu ile AİŞ'e maruz kalmış erkek ile iletişime geçme durumu arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

H₁: AİŞ konusunda ek eğitim almanın gerekli olduğunu düşünme durumu ile AİŞ'e maruz kalmış erkek ile iletişime geçme durumu arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Araştırmaya katılanların AİŞ konusunda ek eğitim almanın gerekli olduğunu düşünme durumu ile AİŞ'e maruz kalmış erkek ile iletişime geçme durumu arasında anlamlı bir ilişki gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan ki-kare analizi sonucunda, AİŞ konusunda ek eğitim almanın gerekli olduğunu düşünme durumu ile AİŞ'e maruz kalmış erkek ile iletişime geçme durumu arasında anlamlı bir ilişki olmadığı gözlemlenmiştir ($P > 0,05$).

Tablo 20: Aile İçi Şiddet Konusunda Ek Eğitim Almanın Gerekli Olduğunu Düşünme ile Aile İçi Şiddete Maruz Kalmış Erkek Mağdura Müdahale Etme Şekline Göre Karşılaştırılması

Aile İçi Şiddet Konusunda Ek Eğitim Almanın Gerekli Olduğunu Düşünme	Aile İçi Şiddete Maruz Kalmış Erkek Mağdura Müdahale Etme Şekline İletişime Geçme Durumu				X ²	df	p
	Hastaneye yönlendirdim	Aile danışmanlığına yönlendirdim	Aile meselesi olduğu için karışmadım	Polise yönlendirdim			
Evet	7	12	1	11	3,336	3	0343
Hayır	0	2	1	2			

H₀: AİŞ konusunda ek eğitim almanın gerekli olduğunu düşünme ile AİŞ'e maruz kalmış erkek mağdura müdahale etme şekli arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

H₁: AİŞ konusunda ek eğitim almanın gerekli olduğunu düşünme ile AİŞ'e maruz kalmış erkek mağdura müdahale etme şekli arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Araştırmaya katılanların AİŞ konusunda ek eğitim almanın gerekli olduğunu düşünme ile AİŞ'e maruz kalmış erkek mağdura müdahale etme şekli arasında anlamlı bir ilişki gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan ki-kare analizi sonucunda, AİŞ konusunda ek eğitim almanın gerekli olduğunu düşünme ile AİŞ'e maruz kalmış erkek mağdura müdahale etme şekli arasında anlamlı bir ilişki olmadığı gözlemlenmiştir ($P>0,05$).

Tablo 21: Aile İçi Şiddet Konusunda Ek Eğitim Almanın Gerekli Olduğunu Düşünme ile T.C Başkanlığı Tarafından Yapılmış Aile İçi Şiddetle Mücadele El Kitabını Okuma Durumuna Göre Karşılaştırılması

Aile İçi Şiddet Konusunda Ek Eğitim Almanın Gerekli Olduğunu Düşünme	T.C Başkanlığı tarafından yapılmış aile içi şiddetle mücadele el kitabını okuma durumu			X ²	df	p
	Hayır	Bilgin Yoktur	Evet			
Evet	59	57	8	4,269	2	0,008*
Hayır	2	4	2			

H₀: AİŞ konusunda ek eğitim almanın gerekli olduğunu düşünme durumu ile T.C Başkanlığı tarafından yapılmış AİŞ ile mücadele el kitabını okuma durumu arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

H₁: AİŞ konusunda ek eğitim almanın gerekli olduğunu düşünme durumu ile T.C Başkanlığı tarafından yapılmış AİŞ ile mücadele el kitabını okuma durumu arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Araştırmaya katılanların AİŞ konusunda ek eğitim almanın gerekli olduğunu düşünme durumu ile T.C Başkanlığı tarafından yapılmış AİŞ ile mücadele el kitabını okuma durumu arasında anlamlı bir ilişki gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan ki-kare analizi sonucunda, AİŞ konusunda ek eğitim almanın gerekli olduğunu düşünme durumu ile T.C Başkanlığı tarafından yapılmış AİŞ ile mücadele el kitabını okuma durumu arasında anlamlı bir ilişki olduğu gözlemlenmiştir ($P<0,05$). AİŞ konusunda ek eğitim almanın gerekli olduğunu düşünen kişilerin T.C Başkanlığı tarafından yapılmış AİŞ ile mücadele el kitabını okumama tutumlarının daha yüksek olduğu görülmektedir.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1 Sonuç

Çalışmamıza ankete katılarak katkıda bulunan hemşirelerimizin AİŞ'in farkında oldukları, farkındalığın eğitimle artmakta olduğu ve her hal ve durum karşısında, AİŞ'in kadına veya erkeğe uygulanmakta olmasının, haklı görülemeyeceğini düşündükleri ortaya çıkmıştır.

5.2 Öneriler

Çalışmanın sonucunda, hemşirelerin Erkeğe Uygulanan AİŞ ile karşılaştıklarında tanımlamada ve karşılaştıklarında izlemeleri gereken yolu bilmede yetersiz oldukları ve bu konuda daha fazla bilgi almaları gerektiğini göstermektedir. Sağlık çalışanlarının farkındalık ve yeterlik konusundaki eksiklerinin nedeni ise bu konudaki bütün uluslararası metinleri kabul etmiş olduğu bildirilmekle beraber, bunlara uygun politikalar geliştirememiş olmasıdır.. Sorunun farkında olan ve tepki göstermek isteyen hemşirelerin dahi izleyebilecekleri bir yasal prosedür bulunmamaktadır. Hemşirenin bildirimini iletip, takip edebileceği yasal merci de belirlenmiş değildir. Bu durumda bilinçli olan hemşire dahi, girişiminin nasıl sonuçlanacağından, sonuç verip vermeyeceğinden, devlet desteğinin arkasında olup, onu aile ile karşı karşıya getirmeyeceğinden, emin değildir. Bu amaçla:

1. Bu alanda, öncelikle devletin ve KKTC meclisinin farkındalığı sağlanmalıdır.
2. Hemşirelik meslek örgütleri, sendikalar ve paydaş diğer örgütler (İnsan Hakları Derneği, Tabipler Birliği, Baro, Psikologlar Birliği, Pedagog örgütleri, Okul Aile Birlikleri, sendikalar v.b.) harekete geçirilerek, önce toplumun ve dolayısıyla devletin genel olarak AİŞ 'e karşı gerekli önlemleri alması ve sağlık çalışanlarını rahatlaması gerekmektedir.
3. Hemşirelerin AİŞ konusunda farkındalığı artırılmalıdır. Bu amaçla öncelikle hemşirelik okullarında bu konu, zorunlu dersler kapsamına alınmalıdır. Bunun yanında, meslekte olup da bu konudaki eğitimi yetersiz olan meslektaşlar için, hizmet içi eğitim programları, sürekli hale getirilmelidir.
4. Hemşireler kadar, öğretmenlerin de konuya duyarlı ve farkında olmaları için, gerekli meslek içi eğitim düzenlenmeli, öğretmen okullarında da AİŞ zorunlu dersler arasında olmalıdır.

5. Medya' da konu bilinçli bir program yönetiminde, sürekli gündeme taşınıp, toplumun da konunun önemine dikkati çekilmeli, farkındalığı arttırılmalıdır.

6. Aile bireylerinin maruz kaldığı fiziksel istismar sonucu meydana çıkan zararları gidermek üzere, gerekli tedavi ve rehabilitasyonun sağlanabilmesi için sosyal hizmet uzmanları, psikologlar, hukukçular ve diğer sosyal meslek mensupları ile birlikte çalışılmalı, yasal düzenlemeler de süratle sağlanmalıdır.

7. Hukuksal kayıtlar için gerekli düzenlemeler yapılmalı, duyarlı ve farkında hemşirelerin müracaat mercileri ve müracaat silsilesi yasal olarak düzenlenmelidir.

8. Konu Ceza Hukuku açısından da ele alınarak düzenlemeli aile sağlığı devlet güvencesi altına alınmalı; bu alanda kabul edildiği beyan edilen uluslararası belgelerin gereği, yerel hukukta da düzenlenmelidir.

KAYNAKÇA

Basılı eserler

Akbulut, B. (2014). Küresel Bakış. *Hukuk Dergisi*, S. 12. s.160.

Can, K. M. (2010). *Sağlık Çalışanının Aile İçi Şiddet Olgusuna Bakış Açısı*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Beykent Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Dursun, Y. (2011). Şiddetin İzini Sürmek: Şiddet Nedir? *Felsefe ve Sosyal Bilimler Dergisi*, S. 12, s1-18.

Erten, K.Z., Bayraktar, E. (2015) Aile İçi Şiddete Kültürel Bakış. *Türkiye Klinikleri Halk Sağlığı Hemşireliği Özel Dergisi*, C. 1, S. 2.

Gümüş, Y.S (2011). *Saldırganlık İle Aile İçi Şiddet Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Arel Üniversitesi, İstanbul.

T.C Başbakanlık Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü (2010). *Aile İçi Şiddetle Mücadele El Kitabı*. Ankara: KSGM Yayını.

İnternet Kaynakları

Avrupa Konseyi Websitesi (2014, 01 Ağustos). *Chart of signatures and ratifications of Treaty 210*. Erişim adresi <http://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/210/signatures>

Aytun, A.Ö. (2016). *İlişkide Şiddet Psikolojisi*. İstanbul Danışmanlık Merkezi Yayını. <http://www.psikolojistambul.com/portfolio/iliskide-siddet-2/>

Birch, J. (2015). *The Number of Male Domestic Abuse Victims is Shockingly High- So Why Don't We Hear About Them?*. <https://www.yahoo.com/beauty/the-number-of-male-domestic-1284479771263030.html>

Türk Dil Kurumu Sözlük. <http://www.tdk.gov.tr>